

HRANA ZA DUŠU
LJUBITELJA PASA

Autori: Džek Kenfield, Mark Viktor Hansen,
doktor veterine Marti Beker, Kerol Klajne i Ejmi D. Šođai

HRANA ZA DUŠU LJUBITELJA PASA

Priče o psećoj vernosti, prijateljstvu i požrtvovanosti

Prevela s engleskog
Nemanja Gaćinović i Dragan Stevanović

Mono i Manjana
2012.

Naslov originala:
CHICKEN SOUP FOR THE DOG LOVER'S SOUL
Jack Canfield, Mark Victor Hansen, Marty Becker, D. V. M,
Carol Kline, Amy D. Shojai
Copyright © 2005 Jack Canfield and Mark Victor Hansen
Publishead under arrangement with
HEALTH COMMUNICATIONS INC., Deerfield Beach, Florida, U.S.A.
Prava za srpsko izdanje © 2012 Mono i Manjana

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Srđan Krstić

Prevod
Nemanja Gaćinović i Dragan Stevanović

Lektura
Ana Randelović

Korektura
Aleksandra Jović

Dizajn korica
Nada Orlić

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-32

HRANA za dušu ljubitelja pasa : priče o psećoj vernosti, prijateljstvu i požrtvovanosti/
autori Džek Kenfield ... [et al.] ; [prevod Nemanja Gaćinović i Dragan Stevanović]. -
Beograd : Mono i Manjana, 2012 (Lazarevac : Elvod-print). - 314 str. : ilustr. ; 21 cm

Prevod dela: Chicken Soup for the Dog Lover's Soul. - Ko je Džek Kenfield?:
str. 284. - Ko je Mark Viktor Hansen?: str. 285. - Ko je doktor veterine Marti Beker?:
str. 286. - Ko je Kerol Klajn?: str. 287. - Ko je Ejmi D. Šodai: str. 288. - Podaci o
saradnicima: str. 289-300.

ISBN 978-86-7804-612-4

1. Кенфилд, Џек [аутор], 1944-

COBISS.SR-ID 188560140

Posveta

Ova knjiga posvećena je ljubiteljima pasa – milionima ljudi širom sveta koji su otvorili svoja srca i vrata svojih domova izuzetnoj odanosti. Bezuslovna ljubav i neizmerna sreća kojom nas psi daruju čini nas blagoslovljenim.

Ovu knjigu posvećujemo i svim veterinarima koji se s neverovatnom sposobnošću i saosećanjem staraju o ovim bićima što nas održavaju u životu, a koja su lukavo prerusena u pse.

Ovu knjigu posvećujemo i odgovornim odgajivačima pasa i izlagačima koji veličaju, održavaju i teže da unaprede zdravlje i dobrobit svojih posebnih ljubimaca, bilo da su oni mali ili veličine ponija, bilo da imaju kovrdžavo krzno ili svilenkasto kao vidra, dugu ili kratku dlaku, čuvajući jedinstveno nasleđe pseće rase u svim svojim čudesnim varijacijama.

I onim herojima, ljudima koji su u svojim zajednicama u potpunosti posvećeni brizi o tome da psi lualice pronađu domove pune ljubavi, onima koji pomažu da se bolesni, povređeni ili psi koji se nedolično ponašaju „izleče“ i onima koji se trude da svi psi budu dobrodošli u naše živote.

I najzad, ovu knjigu posvećujemo Bogu, koji nas je blagoslovio darujući nam pse. Svojom posebnom darovitošću, psi će pridodati godine našim životima i život našim godinama.

UVOD

Kroz vekove su naši životi sa psima obeleženi ljubavlju – od pećinske umetnosti do hijeroglifa i od srednjovekovnih grobnica evropskih vitezova do viktorijanskih svadbenih portreta. U današnjem svetu, psi su još uvek važan i veoma uočljiv deo moderne kulture.

Dovoljno je samo da upalite televizor ili prelistate bilo koji časopis ili novine kako biste videli mnoge reklame posvećene opremi za pse. Na magnetima za frižider piše: „Dragi Bože, pomози mi da postanem osoba kakvom me moj pas smatra.“ Nalepnice sa branika objavljuju: „Ostajemo zajedno zbog psa.“ Dvonožni i četvoronožni članovi porodice se čak gomilaju zajedno na kauču kako bi gledali video-kasete sa zajedničkih porodičnih odmora.

Ljudsko-pseća povezanost ili, prostije rečeno, „veza“ nije samo preživljavanje, već i napredovanje!

U stvari, snaga i moć te veze bile su inspiracija za nastanak ove knjige. Kao odgovor na našu potragu za pričama, primili smo na hiljade podnesaka ljubitelja pasa širom planete, koji su s nama podelili svoja iskustva o pozitivnom uticaju pasa na njihov život. *Hrana za dušu ljubitelja pasa* je zaveštanje dugotrajnoj ljubavi koju ljudi osećaju prema psima s kojima dele život. Poglavlja u ovoj knjizi opisuju šta nam psi znače: vole nas, leče, uče, zasmеjavaju nas i ponekad nam slamaju srca kada uginu. Autor Rodžer Karas je jednom prilikom rekao: „Nisu psi ceo naš život, ali naše živote čine celovitim.“

Psi su pokraj nas duže od ijedne druge domaće životinje. Možda se ovo drugarstvo uvećalo i potrajalo zato što su ljudi i psi toliko slični. I mi i oni

volimo svoje porodice. Uživamo da se ušuškamo u svojim skrovištima. Uživamo u obostranoj povezanosti i poštujemo odanost.

Poznat pod nazivom „najprilagodljivija od svih vrsta“, pas obitava u skoro svakoj veličini i obliku koji se mogu zamisliti. Štaviše, oni zauzimaju široki profesionalni spektar – od štenaca kojima se mora ugađati, a koji daju novo značenje frazi „umoran kao pas“, do odvažnih pasa koji patroliraju aerodromskim terminalima tražeći bombe, drogu i opasne ljude.

Zbog pasa se osećamo dobro. Udruženja poput Delta zajednice ovo opisuju kao „pozitivan uticaj ljubimaca na ljudsko zdravlje i dobrobit“. Naši psi nas oslobađaju hroničnog bola, čine nas razdražanim, otkrivaju rak, predosećaju predstojeće srčane udare, napade i migrene, snižavaju naš krvni pritisak i nivo holesterola, pomažu nam da se oporavimo od razornih bolesti i pomažu nam da podignemo koeficijent inteligencije naše dece, kao i da kod njih umanjimo rizike da od odraslih dobiju alergije i astmu. Pomislite samo – bezuslovna, beskonačna ljubav i izuzetna odanost dobro odabranog, istreniranog i brižljivo odgajenog psa moglo bi da bude baš ono što vam treba!

Možda nam psi najviše pomažu time što nam pružaju važan odušak za našu ljubav. Otprilike šest od deset američkih domaćinstava ima kućne ljubimce, dok samo tri od deset imaju decu. Jednom kada deca porastu i odlete iz gnezda, psi igraju još važniju ulogu u životima miliona Amerikanaca koji žude da ih čuvaju. Ljudi su izuzetno društvena vrsta s *potrebom* da odgaja.

Pa ipak, u današnjem svetu veliki broj nas živi samo, bez obzira da li je razlog tome razvod, odluka da nemamo dece, to što nadživimo bračnog druga ili partnera ili imamo mnogobrojnu raštrkanu familiju. Nažalost, ako previše vremena provedemo sami, možemo da se razbolimo, pa čak i da sebi skratimo životni vek.

Srećom po nas, naši pseći drugari nam omogućavaju emotivni beg od svega, počev od raskida veze, loše situacijena poslu ili maleroznog dana, pa čak i od dana *bez kose* za one koji idu na hemoterapiju. Psi nas jednostavno vole zbog toga što smo to što jesmo. Nije ih briga da li smo slavni, moćni, bogati, uticajni ljudi – mi smo u njihovim očima i više od toga.

Na kraju, možda nikada ne saznamo da li te vlažne oči stalno cakle zbog nas ili zbog kutije sa slatkišima, ali kad vas presrećna pomamljena gomila krzna razdražano pozdravi na vratima, to zaista više nije ni važno.

Dakle, sedite, opustite se i dopustite da vas ljubav pasa preplavi dok uživate u ovim čarobnim, istinitim pričama. Neka vas inspirišu da postanete osoba kojom vas vaš pas smatra!

Podelite vaše iskustvo s nama

Želimo da vas pozovemo da nam šaljete svoje priče o psima koja će izaći u narednom izdanju *Hrana za dušu ljubitelja pasa*.

Voleli bismo i da saznamo šta mislite o pričama objavljenim u ovoj knjizi. Zato nam pišite o tome koje su vam se priče najviše dopale i šta vas je najviše dirnulo.

Vaše priloge šaljite na adresu:

Chicken Soup for the Soul

P.O.Box 30880

Santa Barbara, CA 93130

fax:805-563-2945

Možete posetiti naš vebisajt na adresi:

www.chickensoup.com

Nadamo se da ćete uživati čitajući ove priče isto toliko koliko smo i mi uživali dok smo ih prikupljali, pisali i pripremali za štampu.

1

O LJUBAVI

*Psi su zauvek u trenutku.
Oni su uvek plimski talas osećanja,
a svako osećanje je nekakva varijanta ljubavi.*

Sintija Hejmel

NAGRAĐENO STRPLJENJE

Albert Pejson Terun, čuveni pisac o psima u periodu između 1920. i 1930. godine i autor knjiga o Lesiju, često je pričao ovu priču o svom prijatelju Vilsonu kako bi ilustrovao snažnu ljubav između ljudi i pasa. Ona takođe pokazuje kako se ponekad ono što se čini kao najbolje rešenje za sve ne može primeniti u slučaju kada je jedan od članova na koje se to rešenje odnosi – pas.

Vilsonov pas Džek je bio energičan šestogodišnji ovčarski pas koji ga je svakog dana sačekivao na trolejbuskoj stanici kada se Vilson vraćao s posla. Ovo je bio ritual koji je započeo još kad je Džek bio štene. Pas je napamet znao put ka stanici i nazad. Prelaženje te putanje za njega je bilo najuzbudljiviji trenutak dana. Kada je Vilson zbog promene posla morao da se preseli u Kaliforniju, smatrao je da bi najbolje bilo da Džeka ostavi na domaćem terenu u Filadelfiji, kod rođaka. Sve ovo je „objasnio“ psu pred polazak i rekao mu da se njih dvojica moraju prilagoditi na nove domove.

Ali Džek nije želeo novi dom. Nije želeo da ostane s porodicom kod koje je bio ostavljen. Vratio se u Vilsonovu staru kuću, iako je bila zamandaljena, i tamo je provodio svoje usamljeničke dane pokraj napuštene stolice ispod stepeništa. Ali se svake večeri, kaskajući i mašući repom, otiskivao ka trolejbuskoj stanici. Od Džekovog rođenja Vilson je s posla uvek išao istim trolejbusom kući, a Džek ga je tamo dočekivao sâm. Ali kako su večeri prolazile, nije bilo traga odanom psećem gospodararu. Zbunjen i tužan, Džek bi se vraćao u napuštenu kuću.

Njegova depresija je rasla. Nije hteo da jede hranu koju su mu ostavljali i, kako su dani prolazili, postajao je sve mršaviji – rebra su mu se videla čak i kroz gustu plavu dlaku. Ali je svake večeri, uz neprekidnu nadu, odlazio na stanicu kako bi sačekao trolejbus. I svake večeri bi se vraćao na trem još tužniji nego ranije.

Niko ne zna zašto Džekova nova porodica nije kontaktirala s Vilsonom, ali Džekovo pogoršano stanje nije prošlo neopaženo. Prijatelj koji je živeo u blizini se toliko uznemirio da je preuzeo na sebe zadatak da pošalje telegram Vilsonu i obavesti ga o situaciji u kojoj se nalazio njegov pas.

Samo to je bilo potrebno.

Vilson je smesta kupio povratnu kartu; znao je šta mu je činiti. Po dolasku u Filadelfiju, sačekao je nekoliko sati kako bi ušao u isti trolejbus kojim se uvek vraćao kući.

Kada je stigao na stanicu, tamo je zaista stajao Džek, čekajući i posmatrajući kako putnici izlaze.

Gledao je i nadao se. A potom je iznenada ugledao *njega*, svog voljenog vlasnika. Gospodar mu se najzad vratio! Džekov svet je još jednom bio ispunjen, kao i Vilsonov.

Vilson je kasnije ispričao Terunu: „Džek je jecao poput deteta. Drhtao je kao da ga je tresla groznica. A ja? Pa, izduvao sam nos i prilično dugo brzo treptao.“

Vilson je odveo svog odanog psa Džeka sa sobom u Kaliforniju. Nikada se više nisu razdvajali.

Hester Mundis

PATKA I DOBERMAN

Iako je Džesi, naša crna dobermanka od 36 kilograma, izgledala preteće – režala je na nepoznate osobe i napadala stvorenja iz zadnjeg dvorišta – bila je izuzetno odana i veoma smo je voleli. Hteli smo da kupimo i drugog psa, ali smo se složili da bi za Džesi bilo najbolje da ostane sama; plašili smo se da će je ljubomora primorati da povredi bilo kojeg psa koji se ispreči između nje i nas.

Iz tih razloga predosetili smo nevolju kada je naš sin Riki jednog dana došao iz škole s jajetom. Rikijevo jaje je bilo deo njegovog domaćeg zadatka u drugom razredu: inkubacija i izleganje pataka s reke Rone u Švajcarskoj. Jaje se nije izleglo u školi, pa mu je učitelj dozvolio da ga odnese kući. Muž i ja smo smatrali da se patka neće izleći ako jaje nije u inkubatoru i dozvolili smo mu da ga zadrži. Riki je jaje stavio na sunčani deo travnjaka u dvorištu i čekao.

Sledećeg jutra probudila nas je užasna vriska koja je dopirala iz zadnjeg dvorišta. Tamo je stajala Džesi njušeći tek izleglo pače boje breskve.

„Džesi će ga celog progutati!“, povikala sam. „Držite je!“

„Polako“, rekao je moj muž Rik. „Mislim da će sve biti u redu. Sačekajte malo.“

Pače je izvirilo. Džesi je prvo zarežala, a zatim je ustuknula povukavši se u svoju kućicu za pse. Pače ju je sledilo. Džesi se uvila u svoju postelju jasno ignorišući malo stvorenje. Ali pače je imalo nešto drugo na umu. Već je ostavilo otisak na svoju novu „majku“ jer se šćućurilo na Džesinu postelju, privijajući se uz njenu njušku. Džesi je gurkala pače iz svoje pseće kućice nose, a pače se još udobnije smestilo pod njenu njušku. Džesi je duboko uzdahnula i nerado prihvatila svoju novu ulogu.

Riki je pače nazvao Breskvica i preklinjao nas je da ga zadržimo. Džesi nije bila zadovoljna što je imala novu bebu, ali se nije ni ponašala grubo prema Breskvici. Popustili smo i odlučili da vidimo kako će se stvari razvijati.

Na opšte iznenađenje, tokom nekoliko narednih nedelja, Džesi se zaista posvetila majčinstvu. Kada je Breskvica ključala po zemlji, Džesi joj je pokazivala kako da kopa. Kada je Breskvica jurcala za teniskim lopticama, Džesi joj je pokazala kako da ih donese. A kada bi se Džesi izvalila na kožnom kauču kako bi gledala kanal „Enimal planet“, Breskvica bi joj se ušuškala pod njuškom.

Nakon nerazdvojnih godina zajedničkog kopanja, spavanja i hvatanja, Breskvica je dostigla težinu od 8 kilograma. Izgledala je veoma srećno u ulozi Džesinog mladunčeta.

A onda se jednog dana sve promenilo – proradili su Breskvičini urođeni „pačji geni“. Počela je da leže jaja jednom dnevno i postala je opsednuta vodom. Za vreme obroka, Džesi je jela dok je Breskvica lepršala krilima i prskala se u lavoru s vodom.

Jedne večeri, Džesi je postala izbezumljena kada je Breskvica nestala. Pretpostavili smo da su kojoti koji vrebali i zgrabili Breskvicu dok je Džesi spavala. Džesi je lajala i zavijala poput svake napaćene majke koja je izgubila dete. Posle temeljne potrage po komšiluku, bili smo blizu da odustanemo. U tom trenutku, Džesi je utrčala u komšijsko dvorište. Pratili smo je. Tamo je bila Breskvica, bučkajući se i krešteći u kofi s vreloom vodom. Džesi je uskočila kako bi je izvadila.

Ma koliko da smo želeli da zadržimo Breskvicu u našoj porodici, jedna stvar je bila jasna – morala je da odleti i pridruži se svetu pataka. Riki je vezao

crvenu trakicu oko Breskvičine noge, ubacio nju i Džesi u kola i odvezli smo se do obližnjeg jezera. Tokom vožnje, Džesi se sklupčala oko Breskvice i lizala je po glavi. Kao da je znala šta će uslediti i zbog čega.

Dok smo se približavali jezeru, Džesi i Breskvica su jurnule ka vodi. Džesi je prva uskočila. Breskvica je išla pozadi gegajući se. Gacale su zajedno nekoliko metara pre nego što je Breskvica uzletela ka svome jatu. Džesi se okrenula vukući se ka obali da bi se otresla. Sedela je nekoliko minuta posmatrajući svoju kćerku, kao da je želela da kaže: „Vreme je da pustim svoje čedo.“ Kevtala je i uskočila nazad u kola.

Kod kuće je Riki zalepio u unutrašnjosti kućice za pse slike Džesi i Breskvice kako kopaju, donose loptice i privijaju se jedna uz drugu. Dugo nakon toga, Džesi je jednom nedeljno odlazila na jezero. Iako smo povremeno vidali crvenu trakicu, pričinjavalo nam se da čujemo Breskvičino jedinstveno kretanje dok pozdravlja svoju nekadašnju porodicu.

Majčinstvo je promenilo Džesi. Nekada asocijalna i zastrašujuća, ubrzo se sprijateljila sa čitavim komšilukom. Vrebala je svaku priliku kako bi se igrala s drugim psima, skakala na posetioce i lizala ih po licu. Režanje više nije bilo deo njenog vokabulara.

Najviše smo se plašili dana kada ćemo ugledati Džesi i bebu Breskvicu kako se gledaju nosom u kljun. Nikada nismo mogli ni da zamislimo da će nekada loptica od kratkog perja težine 8 kilograma zauvek smekšati srce naše dobermanke od 36 kilograma.

*Dona Grisvold,
po priči Eve En Porinčak*

SADA I ZAUVEK

Kada sam pre nekoliko godina želela da svojoj porodici nabavim malog psa, obratila sam se lokalnom DSNŽ (Društvu za sprečavanje nasilja nad životinjama) i dobila ime žene koja se brinula o dva mala maltezera. Nazvala sam je i moj muž i ja smo otišli do nje. Dok sam se osvrkala, primetila sam slatkog maltezera po imenu Kasper. Muž i ja smo odlučili da ga usvojimo.